N°. 3059

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

1857

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 26 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging „REGT VOOR ALLEN".

Aangezien de Heer C. P. van Eeghen verzocht heeft, bij de verkiezingen van Dingsdag 26 Mei, niet in aanmerking te komen, zoo stelt de Vereeniging thans voor te benoemen tot Leden van den GEMEENTERAAD VAN AMSTERDAM:

den Heer **J. H. LELIMAN** (wit stembriefjen),
en
den Heer **J. G. RIJNDERS** (geel stembriefjen).

HET BESTUUR DER VEREENIGING VOORN.
In zijnen naam:
J. W. CRAMER, *Prezident*.
J. A. ALBERDINGK THIJM, *Sekretaris*.

AMSTERDAM, 23 Mei 1857.

AMSTERDAM, 25 Mei.

De auteur der *Oranjewoorden* besluit zijne brochure met eene *drieërlei waarschuwing*. De beide eerste formuleert hij in duidelijke bewoordingen en beknoptelijk motiveert hij ze; de derde waarschuwing daarentegen wordt niet kategorisch gemotiveerd; maar, als een advokaat, die eene slechte zaak te bepleiten heeft en haar niet regt aan durft, zoo haalt onze auteur daarbij van her en der allerlei gratuïte insinuatiën, allerlei onbewezene en niet bewijsbare stellingen, lofspraak voor dezen, beschimping en verguizing voor genen en wat hem verder voor den geest mag komen bijeen, minder om tot eene bepaalde konkluzie te geraken, dan wel om te vermoeden te geven wat hij liefst niet in ronde taal uitspreekt. 't Heeft ook wat te zeggen, een zoo ingewikkeld en verdacht spel te spelen, als hij heeft opgezet. De vooroordeelen van vele Protestanten moet hij vleijen, om hen voor zijne zaak te winnen, en tevens moet hij het ten aanzien der Katholieken toch niet zoo bont maken, dat zij zijne regtsliefde en die derzulken, die van zijnen aard zijn en in wier belang hij optreedt, in twijfel moeten trekken. Zoo moet hij 't plooijen, dat *Residentieblad* en *Fakkel* zich afvragen, of hij 't ook soms inderdaad aan 't regte eind kan hebben, en tevens moet hij 't zóó aanleggen, dat hij desniettemin met de Katholieken op eenen tamelijk goeden voet kan blijven. Is 't dan ook wel te verwonderen, dat hij er tegen opziet zijne bedoeling ferm en loyaal in twee regels aan te kondigen en dat hij zich liever bedient van breedsprakige omschrijvingen, die nog meer te raden geven, dan zij zeggen? Die eerlijk op het ééne doel, dat hij beoogt, afgaat, heeft daarmeê niet te maken; die zegt kort en zakelijk wat hij te zeggen heeft; een ieder kan er het zijne van nemen — en daarmeê uit. Zijn weg is de regte weg, en de zijpaden in te slaan en de kronkelwegen te bewandelen, waar langs bijv. een auteur als die der *Oranjewoorden* zich beweegt, ligt niet in zijn aard. Maar zoo weet ook iedereen wie hij is en wat men aan hem heeft. Wat men aan dubbelzinnige taal heeft, weet echter niemand. En niemand dan ook, die haar niet wantrouwt en het zich niet ten pligt rekent haar te bestrijden. De auteur der *Oranjewoorden* weet het bij ondervinding. Wat hij ook geschreven moge hebben in den geest van het *Residentieblad* en de *Fakkel* — het heeft niet belet, dat zij hem behandeld hebben als ware hij een ultramontaan. Van den anderen kant, hoe dikwijls hij het ook opneme voor het beginsel van gelijk regt voor allen, — het strekt hem niet ten vrijbrief voor de onverantwoordelijke taal, welke hij zich ten opzigte der Katholieken veroorlooft. Welligt ook uit overtuiging, maar zeker om de vooroordeelen te vleijen van hen, die hij aan zijne zaak verbinden wil, lastert en beleedigt hij hen in hunne Kerk: kunnen zij anders dan zijne tegenstanders zijn? Of hun tegenover hem eene andere houding voegt, blijke men uit het volgende, dat wij heden aan de „derde waarschuwing" ontleenen:

„De derde is, zoo schrijft hij, eene [waarschuwing] van gewigt. — Zij betreft eene dwaling, die door vele „eerwaardige" burgers alleszins te goeder trouw wordt gedeeld, — eene dwaling, die, bleef zij ingang vinden, tot sloping onzer grondwettelijke instellingen zou kunnen leiden, en daarom door de oligarchie als werktuig gebruikt wordt. *Zij betreft het feit, dat de liberalen gewoonlijk ondersteuning vinden bij de Katholieken.*

»Vandaar de benaming van Papo-Thorbeckianen, en de sprookjes, dat de Thorbeckianen Nederland aan den paus zouden hebben verkocht en zulke meer, door welke de oligarchie in hare schandblaadjes de menigte poogt op te ruijen. Scheldwoorden en sprookjes, die, gelijk wij straks herinnerden, thans uitgebreid worden tot elk die aan de oligarchie weêrstand biedt.

»Zulke scheldwoorden en belagchelijke lastertaal behoeven hier geene wederspraak. — De zaak is te ernstig, om zich daarmede bezig te houden.

»Wat hier te bestrijden of liever te onderzoeken valt, is de gemoedelijke vrees van vele Protestanten door hen uit de ondersteuning der liberalen door de Katholieken geput, dat de liberale of vrijzinnige instellingen nadeelig zouden kunnen zijn voor het Protestantisme, tot overheersching van het Protestantisme door het Katholicisme zou kunnen leiden.

»Onderzoeken wij daarom, of die vrees werkelijk gegrond is, — ja, of het toegeven aan haar niet eer ten nadeele, dan ten voordeele, van het Protestantisme, moet werken.

»Het Katholicisme, niemand kan het ontkennen, huldigt het beginsel van dwang en heerschzucht. Het verlangt door alle mogelijke middelen te heerschen waar het kan, en zulks niet bloot op kerkelijk, maar ook op wereldlijk gebied.

»Hadde de Pauselijke Stoel zijnen zin, de geheele wereld ware één staat, waarvan de paus zoowel het geestelijk als wereldlijk opperhoofd was.

»Daar zulks onmogelijk is, moet hij zich vergenoegen met het wereldlijk gezag binnen de enge grenzen van een deel van Italië, den zoogenaamden Kerkelijken Staat. Hij voert daar eene vrijheid doodende opperheerschappij, tot wier handhaving hij dikwerf vreemde troepen behoeft, door hem van andere alleenheerschers in ruil ontvangen voor de ondersteuning, welke de Katholieke geestelijkheid in hun land aan hunne dwingelandij verleent.

»Buiten dien staat ondersteunt, waar de meerderheid Katholiek is, het Katholicisme door zijne geestelijkheid het absolunt gezag van wereldlijke vorsten, die tot belooning daarvoor door hunne wereldlijke magt het Katholicisme binnen hunne grenzen bevoorregten. — Het is het verbond van den leeuw en den tijger, die, elkander helpende, den gemeenen buit deelen. De buit is de vrijheid van den mensch, voor het Katholicisme op kerkelijk, voor den wereldlijken alleenheerscher op elk gebied, dat de kerk hem laat. De buit is tevens de cijnsbaarheid der door 's menschen arbeid verdiende penningen, voor het Katholicisme aan priesterlijke of kerkelijke, voor den wereldlijken alleenheerscher aan vorstelijke weelde en pracht."

Tot zoo verre de auteur der *Oranjewoorden*; en het voor heden bij de aanhaling van deze plaats uit zijn boekske latende, willen wij alleen gevraagd hebben, of zulke grove beschuldigingen, als hoe hij ook in de bres springe voor regt voor allen — onweersproken kunnen blijven? of zulke ongerijmde praat niet de verontwaardiging moet wekken, wij zeggen niet van elken Katholiek, maar van allen, die niet ten eenemale vreemdelingen zijn op het historiesch gebied en wien 't eene ergernis is de duidelijkste en onomstootelijkste feiten der geschiedenis zoo onbeschaamd verloochend te zien? Het Katholicismus zal het beginsel van dwang en heerschzucht huldigen; het zal verlangen door alle mogelijke middelen te heerschen waar het kan, en zulks niet bloot op kerkelijk maar ook op wereldlijk gebied! — Zoo hij, die het zegt, geen onnoozele stumpert is, die niet weet wat hij praat, dan verdient hij eene qualifikatie, welke wij in onze pen willen terughouden — wij zullen het in een volgend artikel bewijzen. Inmiddels lette men op, hoe naakt al die beschuldigingen van den auteur der *Oranjewoorden* daar staan. Stellingen op stellingen te stapelen — o dat kost hem geen moeite; dat gaat hem zoo vlug van de hand! Maar met een enkel deugdelijk, steekhoudend bewijs zijne stellingen te staven! — dat schijnt boven zijne krachten te zijn en daar waagt hij zich dan ook in 't geheel niet aan. Pleit dit niet reeds voldingend tegen hem? Hij maakt daardoor overigens de taak zijns bestrijders niet gemakkelijker. Deze toch heeft nu niet argumenten aan argumenten tegenover te stellen; maar de stellingen-zelve te wederleggen, welke hij, in het besproken gedeelte van zijn boek, bij honderdtallen aan een rijgt. Tegen alle op te komen, kan dan ook naauwelijks van hem verwacht worden; die evenwel, waarin het schandelijkst aan de regten der waarheid en der geschiedenis te kort wordt gedaan, zal hij niet onaangeroerd laten. Dat zal trouwens voldoende zijn ter bepaling der waarde niet alleen van de bestredene stellingen, maar ook ter schatting van hetgeen onbesproken zal moeten blijven.

Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer van het nader ingezonden wetsontwerp tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1857 heeft men over 't algemeen in die voordragt berust of daarmede genoegen genomen; doch zijn door een grooter of kleiner aantal leden onderscheidene punten, tot het beheer van het departement van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk, ter sprake gebragt, waaromtrent men het wenschelijk oordeelt, bij de aanstaande beraadslaging over het wetsontwerp eenige inlichting te ontvangen. Die punten zijn de volgende:

I. De aanleg van nieuwe spoorweglijnen. Men herinnerde, dat reeds in de Troonrede bij de opening van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal de aandacht der Volksvertegenwoordiging en der natie meer bijzonder op deze gewigtige aangelegenheid gevestigd werd, en dat de vroeger daaromtrent door den minister van Binnenlandsche Zaken gedane mededeeling, na de optelling der teleurstellingen, ten aanzien van de meeste der tot nu toe verleende koncessiën ondervonden, met de verklaring eindigde, dat de Regering er zeer ernstig op bedacht is, te dezer zake eenen anderen dan den tot nu toe gevolgden weg in te slaan, en weldra met dat oogmerk voorstellen aan de Staten-Generaal hoopt aan te bieden. Sedert is in de redevoering van den minister van Financiën over het belastingstelsel, in verband met aan te bieden belangrijke wetsontwerpen, van het voornemen gesproken om het aanzienlijk batig slot, over 1856 nog in de schatkist aanwezig, tot een ander doeleinde dan dat van schulddelging te bestemmen. Men heeft daarbij moeijelijk aan iets anders dan aan het afzonderen althans van een deel dier gelden voor spoorweglijnen kunnen denken. In allen gevalle acht men het zeer wenschelijk onderrigt te worden, of de aan te bieden wetsontwerpen werkelijk tot deze zaak betrekking hebben; terwijl men dan tevens gaarne, zooveel mogelijk, met de hoofdstrekking dier voordragten bekend zou worden gemaakt.

II. Het Noordbrabantsche uitwateringskanaal. Reeds vóór eenige jaren is een wetsontwerp tot het verleenen van rijksonderstand voor het graven van een zoodanig kanaal bij de Kamer aanhangig geweest, doch niet tot afdoening gekomen. Sedert is deze zaak meermalen besproken, en nog tijdens de overweging van de algemeene begrootingswetten over 1857 heeft de toenmalige minister van Binnenlandsche Zaken te kennen gegeven, dat eene beslissing daaromtrent, ook in verband met andere openbare werken, wenschelijk was. Het schijnt van gewigt met de inzigten der Regering op dit punt bekend te worden gemaakt.

III. Het digten van den ouden Rhijnmond, waaromtrent onderhandelingen met de pruissische regering geopend zijn.

IV. De benadeeling van twee onzer belangrijkste waterwegen, de Zuid-Willemsvaart en de Boven-Maas, ten gevolge van aftapping van water op het Belgisch grondgebied voor de landbesproeijing.

V. De stand van zaken omtrent den opbouw van het nieuwe nosocomium te Leijden en de sterrewacht aldaar.

VI. De zaak der Maatschappij van Weldadigheid, waarbij men dan inzonderheid iets wenscht te vernemen omtrent hetgeen deswege is voorgevallen na den 5den Mei jl., de dagteekening van de Memorie van Beantwoording des ministers van Binnenlandsche Zaken op het

Voorloopig Verslag wegens het vroeger ontwerp tot nadere vaststelling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor **1857.** Vele leden hadden met genoegen in die memorie de overtuiging der wenschelijkheid zien uitspreken, dat aan den toestand, waarin de maatschappij en hare koloniën thans verkeeren, zoo spoedig mogelijk een einde kome. Aan den anderen kant hadden zij wel gewenscht, dat de vroeger overgelegde raming der behoeften voor het beheer dier instelling, waarop het toestaan der som van *f* 182,000 bij de wet van 31 December ll. heeft gesteund, met meer kennis van zaken of minder overhaasting ware ontworpen. Het blijkt toch thans, dat terwijl de Staten-Generaal de middelen meenden te verleenen om de zaken der maatschappij tot 30 Junij aanstaande gaande te houden, die middelen nog voor het gaande houden dezer zaken na dat tijdstip strekken zullen. Hoe dit zij, men stelt er prijs op met den inhoud van het nader advies der Staatscommissie, waarvan in de memorie van 5 Mei jl. sprake was, en met de verdere maatregelen, die de Regering voornemens is te nemen, bekend te worden gemaakt; terwijl men tevens gaarne vernemen zal wat er zij van de pogingen, die van zijde van subcommissiën der maatschappij beproefd schijnen te zijn of te worden, om een nieuw algemeen bestuur te vormen.

VII. In eene der afdeelingen heeft men gevraagd willen hebben, op welken grond de Regering de aanvrage tot het verleenen van koncessie voor het aanleggen eener nieuwe telegrafische lijn, die van Londen naar 's Hage zou loopen, en van daar zoover mogelijk met de Oost-Indische bezittingen in verband worden gebragt, van de hand heeft gewezen. Men deed die vraag vooral op grond, dat volgens het openbaar gerucht, de ondernemers van deze telgrafische lijn zich, na de ontvangene weigering, tot het hannoversche goevernement gewend en van die Regering het vereischte verlof verkregen hebben.

Buiten deze vragen, waarop men bij de aanstaande openbare beraadslaging gaarne antwoord ontvangen zal, is in de afdeelingen nog een ander onderwerp behandeld, dat voor het oogenblik geene bepaalde toelichting vereischt, maar waarop men toch de aandacht der Regering meent bijzonder te moeten vestigen. Het betreft de nieuwe wetgeving op de medische politie of de zoogenaamde geneeskundige staatsregeling. Met genoegen heeft men vernomen, dat de regeringsvoordragt daaromtrent, naar welke sedert zoo langen tijd reikhalzend is uitgezien, gereed is. Men kan zich niet voorstellen, dat [illegible] den aangeboden, nog gedurende [illegible] der Staten-Generaal behandeld kunnen worden. Maar indien zoodanige behandeling in de volgende zitting met vrucht zal plaats hebben, is het van groot belang, dat zij spoedig worden ingezonden, opdat de deskundigen tijd en gelegenheid hebben, vooraf hunne zienswijze daarover te doen kennen en dus de Kamer bij haar toekomstig onderzoek genoegzaam voorgelicht zij.

Men leest in de *Utrechtsche Courant:*

»Te Luik bestaat sedert 1843 een liefdadig genootschap, onder den naam van Saint Jean François Régis, ten doel hebbende om arme mijnwerkers, of elders wonende ambachtslieden, die uit alle oorden der wereld heengekomen, met eene vrouw buiten echt voortleven, tot het aangaan van een huwelijk over te halen, hun de daarvoor benoodigde stukken om niet te bezorgen, en te trachten, dat hunne kinderen gewettigd worden.

»De zedelijke strekking van dit genootschap is boven allen lof verheven. Het telt dan ook in zijn bestuur en onder zijne leden de voornaamste en geleerdste mannen van den lande.

»Geene moeite, geene kosten, des noodig, zijn te veel om het beoogde doel te bereiken. En die moeiten zijn dikwerf meer dan groot. Velen der door dit genootschap aangetrokken personen, in den natuurstaat opgevoed, weten niet eens den tijd of de plaats hunner geboorte, of de namen hunner ouders op te geven. Het ware schier onmogelijk hen in het maatschappelijk en zedelijk leven op te beuren, indien niet dit genootschap alom eene menigte ijverige korresponderende leden bezat, en de onderscheidene openbare plaatselijke en landelijke besturen deze heilzame en belanglooze pogingen vergemakkelijkten.

»Aan verschillende autoriteiten van Nederland wordt daarvoor openlijk dank gebragt, onder mededeeling dat ook door hare gestadige medewerking het genootschap de streelende zelfsvoldoening heeft sedert zijn bestaan tot heden 4495 huwelijken te hebben doen sluiten en 2024 onechte kinderen te hebben doen wettigen."

Of deze laatste cijfers volkomen juist zijn, kunnen wij op dit oogenblik niet zeggen, daar wij de verslagen van de Vereeniging van den H. Franciscus Régis niet [illegible] hand hebben. Om der naauwkeurigheidswille mag [illegible] niet verzwegen worden, dat die Vereeniging niet [illegible] te Luik en in België werkzaam is en niet slechts de [illegible] hulpvaardigheid ondervindt van de nederlandsche autoriteiten, tot welke zij zich om inlichtingen wendt, [illegible] zij in vele andere landen, in Frankrijk en in Duitschland bijv., met gelijken ijver streeft naar het door haar beoogde doel en overal zich te verheugen heeft in de meest heusche medewerking der burgerlijke autoriteiten. Hier te lande, bedriegen wij ons niet, heeft de Vereeniging nog geene afdeelingen. Het door haar beoogde doel wordt daarom niettemin volijverig nagestreefd, zoo dikwijls zich daartoe de gelegenheid voordoet, door de konferentiën der Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo.

Zelfs het *Zondagsblad* haalt voor de *Amersfoortsche Courant* de schouders op. »De *Amersfoortsche Courant,*" zoo persiffleert het haar, »zegt, dat nieuwe scheepvaartwetten eene *daad* zijn van den heer Thorbecke." De *Amersfoortsche* door het *Zondagsblad* belagchelijk gemaakt! »*Et tu quoque, Zondagsblad!*" mag zij wel klagen.

Men leest in de *Kerkelijke Courant:*

»GELDLEENING VOOR HET HULPFONDS DER EVANGELIEBEDIENING.

»De Algemeene Synodale Commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk, in aanmerking nemende, dat de uitslag der Synodale geldleening, gedurende hare voorjaars-vergadering niet volledig bekend zal worden en de Synode dus, wier vergadering te dezen jare invalt op den 1sten Julij, eerst zal kunnen beslissen of de inschrijvingen al dan niet worden aangenomen, heeft de quaestor-generaal aangeschreven, dat de termen voor de eerste storting der gelden, oorspronkelijk bepaald op den bovengenoemden dag, voorloopig wordt uitgesteld tot nader te bepalen tijdstip, met verzoek om zulks ten spoedigste ter kennis te willen brengen van ieder der agenten."

Men schrijft uit 's Hage aan den *Précurseur*, dat te Amsterdam een monster-proces wordt gevoerd, tusschen erfgenamen van den veldmaarschalk Wirtz en de weeskamer, of liever de stad Amsterdam-zelve. De laatste zou, als nalatenschap van genoemden veldmaarschalk, hebben ontvangen $2\frac{1}{2}$ millioen gulden, doch die som later hebben uitbetaald aan eene erfgename, die als juffrouw van gezelschap bij den veldmaarschalk diende, genaamd Jeanne van der Planken, maar dat geschiedde nadat het Opperste Geregtshof te Weenen, het testament door de bewuste Jeanne van der Planken getoond, als valsch had verklaard.

De wettige erfgenamen van den veldmaarschalk, bestaande uit 40 Belgen en meer dan 1000 Duitschers, vragen nu van Amsterdam de erfenis, die met de rente [illegible] dent van den *Précurseur* zou Amsterdam-zelve, aan de quæstie door het betalen dier som een einde te maken.

Te Den Ham, had op Hemelvaartsdag een akelig tooneel plaats. Een braaf huisvader namelijk komt in zijne woning, zet zich neder en pas gezeten, treft hem en zijn zoontje, dat hij op den schoot had genomen, de bliksem. Beide waren oogenblikkelijk dood.

De koninklijke nederl. grofsmederij te Leiden, heeft in 1856 druk gewerkt en dien ten gevolge aan vele werklieden arbeid en brood verschaft. Onder de vele en belangrijke werken, zoo voor partikulieren als voor het buitenland, door haar vervaardigd, mag in het bijzonder vermeld worden, een voor het goevernement te Amsterdam vervaardigd ijzeren gebouw, ter lengte van 100 ned. ellen, bij eene breedte van 30 ned. ellen en rustende op 156 kolommen, moetende het onderste gedeelte dienen tot droogloots voor hout, terwijl het bovenste bestemd is om de grootste schepen uit te slaan. De ruimte van het bovenste lokaal beslaat 2000 vierkante ned. ellen.

Als een staaltje van vroegtijdigen groei verdient vermelding, dat op het land van mr. J. P. Amersfoordt, in den Haarlemmermeer-Polder, het hooi op den 19den dezer, hereids op rooken stond. De snede valt zeer ruim en malsch uit. *(A. Ct.)*

Uit het Nieuwe Diep schrijft men van 22 dezer:

»De stoomproeven heden morgen genomen met het stoomfregat *de Wassenaar*, op de reede en in het gat van Texel, hebben bij uitnemendheid voldaan en dus de verwachting niet teleurgesteld, die men van de werking der machine koesterde. De *Wassenaar* zal nu spoedig naar Vlissingen vertrekken, om gekoperd te worden.

Uit Meppel wordt geschreven, onder dagteekening 22 Mei:

»De boter, die sedert eenigen tijd een ongekend hoogen prijs had bereikt, heeft thans onverwachts eene aanmerkelijke prijsvermindering op de markten in deze streken ondergaan; dit verschilt bij eenige weken vroeger op de slagt, of $1\frac{1}{2}$ Ned. pond, zelfs wel ongeveer *f* 0,75; echter eenige andere handelsartikelen, zoals rogge, boekweit, aardappels enz. zijn intusschen weder in prijs toegenomen."

In den laten avond van den 16 Mei zagen de ambtenaren der belastingen in Zeeland, E. van Nijhold en J. Smit, bij het verrigten van nachtdienst een rijtuig, met twee zwarte paarden bespannen, uit de rigting van België komen. Hunne hoedanigheid kenbaar makende, verzochten zij tot driemaal toe met luide stem, dat er zou worden stil gehouden, ten einde gelegenheid tot visitatie te hebben. Als hieraan evenwel niet voldaen werd, trad de ambtenaar E van Nijhold voor de paarden, waarop de voerman er de zweep overlegde, ten gevolge waarvan gezegde ambtenaar onder de paarden geraakte en onderscheiden wonden bekwam. De ambtenaar Smit die zijn makker trachtte te helpen, heeft ook eene wonde bekomen. De duisternis heeft de herkenning van den voerman belet, wiens naam tot dusver nog te vergeefs gezocht wordt.

Door Ged. Staten van Zuid-Holland zijn onlangs vast gesteld de ontwerpen van de bijzondere reglementen voor de polders het land van Esch, enz., van den Strijënschen polder, het oude land van Strijën en Oudbonaventura, waarbij de schetsteekeningen der grenzen zijn gevoegd. Die ontwerpen zijn gedurende eene maand ter inzage van belanghebbenden nedergelegd. Ook is aan de respektieve besturen toegezonden een ontwerp van wijzigingen in het, bij koninklijk besluit van 24 Aug. 1856 nº 63, goedgekeurd algemeen reglement voor de polders, in de provincie Zuid-Holland.

Heden, Maandag, zullen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden behandeld de volgende wetsontwerpen, als: 1º. tot wijziging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1856; 2º. tot wijziging van hoofdstuk X derzelfde Staatsbegrooting; 3º. tot naturalizatie van U. P. Okken en 11 andere personen; 4º. tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort; 5º. tot goedkeuring van den aanleg van een kanaal in Zuidbeveland; en 6º. tot goedkeuring van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1857.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 23 Mei.

In deze zitting is beslist dat, na den afloop der beraadslagingen over het wetsontwerp tot regeling der jagt en visscherij, achtereenvolgens zullen behandeld worden de navolgende ontwerpen:

a. dat tot wijziging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1856;

b. dat tot wijziging van hoofdstuk X derzelfde Staatsbegrooting;

[illegible] P. Okken en 11 andere personen;

d. dat tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort.

e. dat tot goedkeuring van den aanleg van een kanaal in Zuid-Beveland;

waarover vroeger de eindverslagen waren uitgebragt; en

f. dat tot goedkeuring van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1857, waaromtrent heden het eindverslag werd uitgebragt.

In dezelfde zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het wetsontwerp regelende de jagt en visscherij.

Op artikel 37, — aangevende de personen welke met het toezigt op de jagt en visscherij belast zullen zijn, namelijk beambten der rijkspolitie, de marechaussée, de dienaars van justitie en gemeentelijke politie, de beambten der rijks en plaatselijke middelen, onbezoldigde beambten van rijkspolitie, welke op verzoek der eigenaren of regthebbenden kunnen aangesteld worden, en waarin dat toezigt moet bestaan, — werden twee amendementen voorgesteld: een door den heer Nedhenius, die ook bezoldigde opzieners wenschte aangesteld te zien, dat met 37 tegen 15 stemmen verworpen werd, en een van den heer van Heide Reinestein, waarmede de Regering zich vereenigde.

Het artikel luidt na die verandering aldus:

„De beambten der rijkspolitie zijn belast met het toezigt op de jagt en visscherij, zoowel in het algemeen als diegenen in het bijzonder, welke daartoe *door Onzen met de zaken der jagt en visscherij belasten minister bepaaldelijk zullen worden aangesteld* (woorden van het amendement van den heer van Heiden Reinestein).

Zij waken tegen de overtredingen van deze wet en der in art. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen.

Tot gelijke waakzaamheid zijn de marechaussées, de dienaars van justitie en gemeentelijke politie, de beambten der rijks- en plaatselijke middelen verpligt.

Onze met de zaken der jagt en visscherij belaste Minister stelt, op verzoek der eigenaren van, of regthebbende op gronden en wateren, en in hun belang, ook *onbezoldigde beambten* van rijkspolitie aan en ontslaat hen des noodig.

Tot het opsporen en staven van overtredingen dezer wet en der in artt. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen zijn alle voormelde beambten bevoegd alle gronden, behalve die in art. 6 genoemd, te betreden."

De artt. 38 en 39 werden zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op voorstel van den heer van Eck werd de behandeling van art. 40 uitgesteld tot na die van art 52, dat daarmede in verband staat.

De Vergadering is daarop overgegaan tot de behandeling van art. 41. Op dit artikel waren amendementen voorgesteld door de heeren van Deinse en Sander. Die van den laatste, zoo op dit als op art. 42 en 43, kwamen den minister van Justitie voor dermate te grijpen in het strafstelsel door de Regering bij dit wetsontwerp voorgedragen, dat hij den wensch uitte dat die wijzigingen vooraf een onderzoek in de afdeelingen ondergingen, verklarende hij daarbij tevens dat, mogt de Kamer besluiten om de openbare beraadslaging voort te zetten, en zich met het voorstel van den heer Sander vereenigen, de Regering alsdan het wetsontwerp zou moeten intrekken.

De Kamer heeft toen hare beraadslagingen afgebroken.

de wijzigingen van den heer Sander naar de afdeelingen gezonden tot onderzoek.

Tevens werd beslist dat op aanstaanden Maandag in behandeling zullen genomen worden de wetsontwerpen, welke hierboven zijn opgegeven, in de daarbij voorgestelde orde.

De kommissie voor de verzoekschriften heeft daarna op eenige adressen verslagen uitgebragt, met welker konkluziën de Kamer zich achtereenvolgens vereenigde.

Nog dient vermeld te worden dat art. 22, waarvan op gisteren door de Regering eene verbeterde redaktie was voorgedragen, aldus luidt:

„Het is verboden, de eijeren van wild te zoeken of te rapen, te verkoopen, te koop uit te stallen of te vervoeren.

Dit verbod is niet toepasselijk op de eijeren van berg-eenden, noch, gedurende de maanden Februarij, Maart en April, op de eijeren van waterwild, in art. 17 genoemd, en van kievitten, mits het zoeken of rapen op gronden van derden plaats hebbe, in gezelschap van den eigenaar of regthebbende, of met diens schriftelijke vergunning, op de eerste vordering aan de ambtenaren, in art. 37 bedoeld, te vertoonen.

Het verkoopen, te koop uitstallen of vervoeren van kievitseijeren wordt tot en met den 5 Mei toegelaten.''

's GRAVENHAGE, 23 Mei. In deze rezidentie is aangekomen en aan het Hôtel *de Bellevue* afgestapt de heer Alex. de Samsonoff, generaal-majoor bij den staf van Z. M. Keizer Alexander II van Rusland. Deze hoofdofficier is belast met de officiëele kennisgeving aan het ned. hof van de bevalling van H. M. de Keizerin van Rusland. Hij heeft gisteren bij al de leden der kon. familie zijne opwachting gemaakt en bij H. M. de koningin-moeder aan het diner deelgenomen. Morgen zal de generaal zich naar Z. M. den Koning op het Loo begeven, om zich van zijn last te kwijten.

— De graaf von Königsmarck, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij het ned. hof, is van Berlijn in de rezidentie teruggekeerd.

— De minister van Justitie heeft ter kennis gebragt van hen, die daarbij belang mogten hebben, dat zijne gewone audientie op Dingsdag den 26 Mei aanstaande *geen* plaats zal hebben.

— De sedert Maandag ll. alhier geopende tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken wordt zeer druk bezocht en verdient dan ook in hooge mate de belangstelling der kunstminnaren. De schilderijen en andere voorwerpen van kunst zijn smaakvol en goed geplaatst, en de verschillende genres zijn door ware meesterstukken vertegenwoordigd. Het is opmerkelijk, dat van de 729 tentoongestelde voorwerpen door 383 exposanten en 182 (dus één vierde) zijn van 95 haagsche kunstenaren.

DELFT, 23 Mei. De prijzen der kaas waren heden: *f* 16 a *f* 12 per 100 Ned. ℔. Aanvoer 83 stapels, wegende 23184 Ned. ℔.

GOUDA, 21 Mei. De veemarkt was heden met tamelijken aanvoer, die tot hooge prijzen verkocht werd; de koeijen met kalf echter waren flaauw te verkoopen.

Kaas *f* 20 a *f* 21. Boter: 1ste kwaliteit *f* 38 a *f* 40; weiboter *f* 30. [illegible]

HOORN, 21 Mei. Op de markt alhier werden 257 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 63,604 Ned. ℔. De prijs van kleine Hoor was *f* 26.50

ZUTPHEN, 23 Mei. Op de laatst gehoudene markt alhier, waren de prijzen van granen, boter en aardappelen als volgt: rogge *f* 7 a 7,65; tarwe *f* 10,50 a *f* 12,50; boekweit *f* 8 a 9; boter *f* 13,50 a *f* 14,50; aardappelen *f* 2,25 a *f* 2,60.

TIEL, 22 Mei. Heden heeft ter civiele teregtzitting der arrond.-regtbank, de uitspraak plaats gehad in de zaak van den heer Samuel van Praag, oud-prokureur te Paramaribo, eischer, contra den heer D. van Haren Noman, uitgever van den *Indiër* te Bommel, gedaagde; de regtbank heeft, bij haar vonnis verstaan, dat de eischer in een stuk, voorkomende in n°. 3 voor 1855 van den *Indiër*, is gehoond en gelasterd en heeft mitsdien de vordering van den eischer tot veroordeeling van den gedaagde in eene schadeloosstelling voor geledene schade in eer en goeden naam, toegewezen en tevens die schadeloosstelling bepaald op *f* 100. Voorts gelast, dat een Ex. van het vonnis zal worden aangeplakt te Z.-Bommel en Paramaribo, met veroordeeling van den gedaagde in alle kosten van het regtsgeding, behoudens diens verhaal op den schrijver, den heer J. H. W. Muller te Paramaribo, door den gedaagde in vrijwaring opgeroepen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Mei. De *Moniteur* behelst een brief uit [illegible], volgens welken de onwettige maatregelen tegen de [illegible] van de vereeniging der beide vorstendommen [illegible] worden.

[illegible] Napoleon is gisteren van zijn uitstapje naar [illegible] Dresden teruggekeerd.

[illegible] schrijft uit Turijn, dat de Keizerin-moeder [illegible] aldaar is aangekomen; H. M. werd door den [illegible] ontvangen. De Keizerin werd door de bevolking [illegible] toegejuicht.

— De baron Gros, buitengewoon gevolmagtigde naar China, is gisteren te Toulon aangekomen, waar hij zich aan boord naar zijne bestemming heeft begeven.

— De maarschalk O'Donnell levert in de zittingen der spaansche Cortes een hevigen strijd aan den raadsprezident Narvaez, en verwijt dien staatsman even goed als hij (O'Donnell), deel te hebben genomen aan de jongste omwenteling, ja zelfs die te hebben aangemoedigd met alle middelen, welke hem ten dienste stonden. De heer O'Donnell zeide in zijn laatste redevoering de volgende merkwaardige woorden, die als het ware een beknopte schets bevatten van de geschiedenis van Spanje in de laatste halve eeuw: »Spanje is een land, waar alle partijen zoolang zij niet aan het bewind waren, altijd hebben zaamgezworen; een land waar geen enkel staatsman met de hand op het hart zeggen kan, dat hij nooit aan zamenzweringen heeft deel genomen."

— Het wetgevend ligchaam van Frankrijk heeft de diskussiën over het budget ten einde gebragt. Het is met eenparige stemmen aangenomen.

Thans wordt het ontslag van den goeverneur der fransche bank, den heer d'Argout, als officiëel gemeld, zoodat aan al de geruchten van zijne al of niet aftreding, reeds zoo dikwijls herhaald, voortaan den bodem ingeslagen zijn.

— Er zijn te Marseille tijdingen ontvangen uit Konstantinopel van 22 dezer. Daarmede verneemt men, dat aldaar een gezantschaps attaché is aangekomen, die overbrenger is van de ratifikatie, zonder eenig voorbehoud, van het engelsch perzische vredestraktaat.

— Bij de spaansche Cortes is een wetsontwerp op het openbaar onderwijs ingediend. Het elementair onderwijs wordt bij dat ontwerp verpligtend gemaakt.

— Z. H. de Paus bevond zich den 17den dezer te Macerata, en zou daags daarna naar Ancona vertrekken, waar zich een aantal vreemde oorlogschepen bevond, die deel zouden nemen aan de feesten, welke de stad ter eere van den Herder zal geven. De fransche, napelsche, spaansche en oostenrijksche konsuls te Ancona waren Z. H. naar Macerata te gemoet gegaan.

ENGELAND.

LONDEN, 23 [illegible] zijne tweede editie eene korrespondentie uit Parijs, waarin gemeld wordt, dat er veel kans bestaat op eene schikking tusschen de napelsche Regering en de westersche mogendheden, dank zij de officieuse interventie van den Koning van Beijeren.

— De *Morning Chronicle* behelst eene dépêche uit Parijs, waarin uit eene authentieke bron de vredebreuk gemeld wordt tusschen Rusland en China (?) ten gevolge van botsingen, welke op de grenzen moeten hebben plaats gehad.

— In de russische kringen alhier beweert men, dat de grootvorst Konstantijn slechts één dag te Osborne zal blijven, en noch Portsmouth, noch Londen zal bezoeken.

— Den 20sten hebben de voornaamste kiezers van Bucks aan hunnen vertegenwoordiger in het parlement den heer Disraëli, een zoogenaamden pachtersmaaltijd aangeboden. De heer Disraëli heeft, als naar gewoonte bij die gelegenheid eene staatkundige redevoering uitgesproken, waarin hij zich ten gunste eener parlementshervorming verklaarde. Hij ontwikkelde echter geen bijzonder stelsel, hoewel hij al de tot nu toe op den voorgrond gestelde onbillijk, ongerijmd en anormaal noemde.

— Het prospektus is verschenen van den Smirnaspoorweg, met eene guarantie van 6 pCt. van de turksche Regering. De linie, welke 70 mijlen lang zal zijn, moet de haven van Smirna met Aidin, het voorname binnenlandsche dépôt van de handelsprodukten van Klein-Azië, verbinden. Het kapitaal zal bestaan uit £ 1,200,000 in aandeelen van £ 20.

— De termijn tot het inleveren van bezwaren tegen de geldigheid der verkiezingen is thans afgeloopen. Niet minder dan een 65tal keuzen wordt betwist.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Mei. Eene telegrafische dépêche uit Milaan meldt, dat de maarschalk Radetzky eergisteren in zijne kamer zijn voet verstuikt heeft. Deze tijding heeft een smartelijken indruk op de bevolking van Weenen gemaakt.

— Thans zijn eenige bijzonderheden bekend, omtrent het konkordaat door Wurtemberg met Rome gesloten. Daarbij wordt namelijk het placet opgeheven, de wet op het huwelijk volgens het oostenrijksche konkordaat geregeld, het begeven der kerspelen aan de Bisschoppen overgelaten, terwijl de katholieke geestelijken niet meer onderworpen zijn aan § 47 der konstitutie, volgens welke wegens onbruikbaarheid of dienstverzuim over hun ontslag of hunne degradatie door den Koning beschikt kan worden.

— De dagbladen van Weenen bevatten een adres door meer dan zeven honderd bojaren, kooplieden en grondeigenaars van Moldavië ingeleverd tegen de vereeniging der Donau-vorstendommen. In dit stuk, dat aan Suffet-Effendi, kommissaris der turksche Regering is medegedeeld, wordt volgehouden dat de bijeenvoeging der beide provinciën een schending zou zijn van het parijzer traktaat. Deze beweering is allervreemdst en zou de echtheid van het besproken stuk doen betwijfelen, maar die bekend is met de middelen, in Moldavië aangewend om het petitionnement der tegen de vereeniging gestemden te organizeeren, kan het niet verwonderen dat dergelijke ongerijmdheden een aantal onderteekeningen van Bojaren erlangen.

— Uit Genua wordt, als een blijk van den achteruitgang der demokratische partij in Piëmont, medegedeeld dat twee dagbladen, welke daar te lande nog tot organen voor die partij dienden, namelijk de *Italia del Popolo* en de *Campanone*, thans opgehouden hebben te verschijnen.

BERLIJN, 24 Mei. De *Zeit.*, terugkomende op de analyze der deensche dépêche, zegt, dat Denemarken aan de Staten de herziene staatsregeling voor Holstein wil onderwerpen.

— Men houdt het hier zoo goed als zeker, dat keizer Napoleon in het begin van September a. s. alhier zal komen tot het bijwonen der alsdan plaats hebbende herfstmanœuvres.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 Mei.

ONDERTROUWD (22 Mei): M. A. Perk met Jonkvrouw J. G. C. Clifford Kocq van Breugel. - J. van Hoorn Jr. met M. A. Altess. - J. Alberda met H. C. Hunger. - L. F. Staek van Holstein met E. E. Toussaint. - P. H. C. Anslijn met C. H. Pieterse.

GETROUWD (22 Mei): J. Dirks Duif, van Hindeloopen, met A. D. Bangert. - P. Barger met A. M. van Es. - J. G. van Ingen met A. G. van Daalen Buissant des Amorie.

BEVALLEN (21 Mei): C. Levie, geb. Andreson, Z. - J. W. Kramp, geb. Buys, Z. - P. M. H. Koops, geb. van der Sluys, Z.

OVERLEDEN (18 Mei): C. Buys, 25 j. - K. M. Korff, 9 m. - G. Gruyter, 3½ j. — (19 Mei): G. Klots, 2 j. - J. W. van Meegen, 88 j. - J. M. Schnijder, 85 j. - S. Rocquette, 53 j. — (20 Mei): H. C. F. Zillesen, 20 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	Rente	22 Mei 4½ u. gebl.	23 Mei		4½ u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63 7/8	63 5/8	63 11/16	63 3/4
Dito Dito	3	76 5/8	76 5/16		
Dito Dito	4	96 5/16	96 1/8	96 1/4	96 3/8
Overzeesche Bezittingen	4	95 5/16			
Amortisatie-Syndikaat	3½		90 3/4		
Actien Ned. Bank	4	160¼			
Handel-Maatschappij	4½	150¼	150¼		
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½	52½			
Dito *Rothschild*	2½	53	52 13/16		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24 15/16	24 7/8	25	24 15/16
Dito	3	41 3/4	41 5/8	41 15/16	
Binnenlandsche	3	37 7/16			
Coupon Bewijzen		6 1/16			
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	45 5/8	45 5/8	45 7/16	45 7/16
Dito Uitgestelde		26¼	26½		
Rusl., bij *Hope en C°*.	5	104¼	104¼	104¼	
Dito A°. 1828—1829	5	103¼	103 3/8		
Negot. 1831 en 1833	5	93	93	93 1/8	
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	96½	96 3/4	96 7/8	96 3/4
Dito idem 6e	5	98¼	98 5/8	98 7/16	
Certifikaten te Hamburg	5		94 3/4		
Dito dito te Londen	4½	94 7/8	95½		
Dito dito *Hope en C°*.	4	86 5/16	86 [illegible]		
Dito *Stieglitz*	4	86¼	86 [illegible]		
Dito 5e Serie	4		84 [illegible]		
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6	62¼			
Dito Certifikaten	6	63½	63¾		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500			156		
Schatkist-Obligatiën	4	79			
Oostenrijk, Metalliek	5		78½	78	[illegible]
Dito rente te Amsterdam	5	88	88		
Dito Nationale	5	77½	77¾	77¾	
Dito	2½	39½	39	39½	
Weener Bank					
Dito			63½		
Aand. met Loting fl. 250		320	320		
Nieuwe dito 1854		206			
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Napels, Certs. bij *Rotsch.*					
Denemarken, dito					
Louisiana, te Londen	5	93½			
Brazilië	5	98¼	98¼		
Dito 1843	5	98½			
Mexico, te Londen à 100	3	21	21½	21	
Dito Onbepaalde	3	21	21		
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	5	21½	21½	21	
Dito Uitgestelde			6½		
Ecuador	1				
Venezuela, te Londen	4½	35½	35½		
Dito Uitgestelde		14			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825	5	3¼	3½	3¼	

Thes. 104¾; N. Port. 44⅛ [illegible]; Illin. 134½; Oblig. Constr. Bons. 95¾; Russ. Spoorw. 77½; B. Sp. 27¼.

Vaste markt.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 9/16	Livorno	2/m.	*f* 39⅝
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 33⅝
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35 5/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99½
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	11,72½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,87½
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		»

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 23 Mei. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 68.95; 1½ pc. Spanje 25¼; 3 pc. id. 38¾; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

LONDEN, 23 Mei. Cons. 93⅝; Spanje buit. 3 pc. 41¾, id. 1¼ pc. 25⅛; Rusl 5 pc. 106; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 97½; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 91¼; Braz. 101; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 6½; id. werk. 23¼; Mexiko 3 pc. 22⅜, Portugal 3 pc 46; Ecuador 14¼; Venezuela 36; Wissel op Amst. 12.—; Hamburg 13.08½.

WEENEN, 23 Mei. Met. 5 pc. 83¼; id. 4½ pc. 84⅝; Bank-Aktiën 1004; Credit Anst. 234; Wissel op Londen 10.12; Amst. —; Parijs —; Goud 7¾; Zilver 6.

BERLIJN, 22 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld 99¾; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104⅛.

BERLIJN, 23 Mei. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99½; 5 pc. Rusland 106¾; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m 6 Th. 18¾; Amst. kort 140⅞; Hamb. 150⅛; Petersburg 105.

HAMBURG, 23 Mei. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 2⅝; Rusl. 5 pc 100½; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duitsche bank 95; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 23 Mei 5 pc. Met. 79; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24⅝; id. 3 pc —; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 28,40	a —	Pruissische	*f* 34⅞	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	2,37	„ —
Div. in £St.	11,77½	„ —	Hamb. Russ.	36⅛	„ —
Eng. Russen	11,77½	„ —	Russ. in Z. R.	36 5/16	„ —
[illegible]sche	55½	„ —	Pools. in „	36½	„ —
Belgische	55[illegible]	„ —	„ „ Fl.	27¾	„ —

Natio[illegible]

[illegible] COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75	à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,80	» 11,90
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10¼ a 10¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

OBLIGATIEN BRAZILIE. — De coupons der obligatiën van de 5 pCts. leening van 1843 en van de 4½ pCts. leening van 18[illegible], verschijnende 1 Junij aanstaande, zullen ten kantore van de heeren N. M. Sons te Londen worden betaald.

Op 1 Julij zal eene uitloting van obligatiën 5 pCts. van 1843 plaats hebben ter aflossing op 1 Januarij aanstaande.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 23 Mei. Rogge. Verkocht. 150/2 ℔ gedr. Pommer *f* 242 6/w. — Gerst 130/2 ℔ Reval *f* 236 6/w. — Moutwijn *f* 19; Jenever *f* 24,50; Amst Proef *f* 25,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

HELVOET, 22 Mei. Ulrich, President Ram, Soerabaya, l. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 22 Mei. Besier, Elisabeth en Antoinette, Batavia. - Van Emmen, Johanna Brons, Napels - Kramer, Onrust, Genua en Livorno.

HELVOET, 22 Mei. De Vos, Beurs van Rotterdam, Batavia. - Kleyn, Akyab; New-York.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 25 Mei, in lading naar:

Frankfort.	W. I. Krom, Frankfort N°. 24.
Maintz.	B. Kirschreiber, Maintz N°. 5.
Duisburg.	F. W. Haas, Niederrhein N°. 3.
Keulen.	W. v. d. Poll, Maria.
	J. D. J. Kamp, Mercuur.
Dusseldorp.	W. Wintjens, Niederrhein N°. 2.
Coblentz.	J. Staats, Tancred.
Mannheim.	G. Itschert, Delphin.
Urdingen en Ruhrort.	J. van Beek, Wilhelmina.
Keulen.	W. Vogels, Cölln N°. 1.
Weesel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Ludwigh. en Manheim.	H. A. Wilson, Rijn en Amstel.
Keulen.	H. Berns, Cöln. N°. 13.
Mannheim.	A. Bauduin, Urania.

AMSTERDAM, 22 Mei, vertrokken naar:

Keulen.	J. Dormöhlen, Patientia.
Dusseldorp.	Th. Capitain, Minerva.

Rijnhoogte ARNHEM, 22 Mei 1 el 18 duim.
KEULEN, 24 » 6 vt. 11 »

Advertentiën.

(3245) LEEUWARDEN, 19 Mei 1857. Heden overleed, tot diepe droefheid van hare kinderen en behuwdkinderen, Mejufvrouw GUDULA OMBELET, Weduwe den Heer SYBRANDUS NAUTA, in den ouderdom van bijna 79 jaren, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der stervenden.

Openbare Verkoop van Vaste Goederen,

te *Best* bij *Oirschot*.

De Notarissen W. HUYSMANS en E. M. JONCBLOET te *Eindhoven*, zullen ten verzoeke en ten herberge van JAN EBBEN te *Best* aan de kerk, op Woensdag den 3den Junij e. k. veilen en den 17den derzelfde maand, telkens des namiddags ten 2 ure te beginnen, *finaal verkoopen:*

1°. Eene ruime en sterke wel ter nering staande **HUIZINGE,** met open Plaats en Tuin, groote Stalling en Schuur, gelegen te *Best*, aan den Nieuwen Klinkerweg, tegenover de kerk, zeer geschikt tot inrigting eener **Bierbrouwerij,** welke in de gemeente Best niet bestaat, te zamen groot 56 roeden, 69 ellen, Sectie E, Nommers 1294, 1295, 739 en 741;

2°. Eene **HUIZINGE,** Erf en Tuin, met welbeklante **Ros-olij-molen,** gelegen als voor, groot 17 roeden, 26 ellen, Sectie E, Nommers 852, 853 en 854;

3°. Eene **BOERDERIJ,** genaamd de ***Heibloem***, gelegen te Best aan den Steenweg, bestaande in Huis, Stal en Schuur, met onderscheidene Perceelen **Bouwland, Weiland, Hakhout** en **Heide,** te zamen groot 4 bunders, 71 roeden, 95 ellen, Sectie B, N^rs^ 967, [illegible]

4°. Voorts nog eenige losse Perceelen **BOUW- en WEILAND,** zijnde een en ander te zamen groot 27 bunders, 84 roeden, 70 ellen; — alles bij gedrukte billetten nader omschreven.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van genoemde Notarissen. (3251)

Er wordt gevraagd

tegen 1°. Augustus, bij een Pastoor, eene **Tweede- of Werkmeid,** goed kunnende Naaijen en met de Wasch omgaan, enz. Alleen degenen, die als zoodanig gediend hebben, van middelbaren leeftijd zijn en van goede getuigschriften voorzien, zullen in aanmerking komen. Adres onder letter O O bij A. M. VAN DIJK, Boekhandelaar te Delft. Brieven *franco.* (3248)

De Pillen van Holloway zijn een zeer vermaard middel voor een *zwak zenuwgestel* en *algemeen verval van krachten.* H.... D. G...., op het eiland *Urk*, had een aanmerkelijk verval van krachten en een zeer zwak zenuwgestel veroorzaakt door bedorven vochten. Hij beproefde velerlei geneesmiddelen, maar vond er geen baat bij. Eindelijk besloot hij tot de pillen van Holloway, welke spoedig eene goede uitwerking deden zien. Zijne sappen verbeterden, zijn hoofd werd meer helder, de maag versterkte zich, en vijf weken later was hij volkomen hersteld.

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y. N° 351 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENBOERST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (3086)

M. M.

De ondergeteekende op heden zijne Affaire in **Heeren- en Dames-Artikelen** geopend hebbende, beveelt zich beleefdelijk in UEds. gunst en recommandatie, zich voornemende door een ijverige, prompte en solide behandeling UEds vertrouwen te verkrijgen, verzoekt hij nederig met een bezoek vereerd te worden.

Met de meeste achting,

UEd. Dw. Dienaar,
L. J. OUDENHOVEN.
Rokin bij de Langebrug, E 103.

AMSTERDAM,
den 26 Mei 1857.
(3250)

(3171) Door G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, wordt met veel succes gedebiteerd:

A. J. VAN DER AA'S

Beknopt Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden.

Gebonden in geprest linnen band met vergulden rug, prijs *f* 9.00.

In één lijvig boekdeel ontvangt men in dit werk de *Nederlanden* in hunnen tegenwoordigen staat. *Beknoptheid* en *duidelijkheid* gaan er in hand aan hand en wat *volledigheid* betreft, geen dorpje, geen gehuchtje zoo nietig of men vindt er eene duidelijke en zaakrijke omschrijving van. Het is onmisbaar voor een ieder, die met *Nederland* in betrekking staat.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

Exercices spirituels de saint Ignace de Loyola; traduits sur le texte espagnol, avec les notes du R. P. Roothaan, général de la Compagnie de Jésus; traduits du latin, par le P. Jennesseaux, de la même Compagnie. In-8° . . . *f* 2.50.

Histoire du B. Jean de Britto, de la Compagnie de Jésus, missionnaire du Maduré et martyr de la foi, rédigée sur des documents authentiques; par le R. P. Prat, de la même Compagnie. 580 pages in-8° *f* 2.00.

Neuvaine au Sacré-Cœur de Jésus: emblêmes, prières, pratiques pieuses, par L.-J. Hallez. Magnifique recueil de vingt belles gravures sur acier, avec texte explicatif; grand in 8° jésus. glacé . . . *f* 2.50

Harmonies sacrées. poésie de l'office divin, par M. l'abbé Pron; 340 p., 3 grav. . . . *f* 1.75

Histoire de saint Césaire, évêque d'Arles; [illegible] *f* 1.75

Histoire de France, depuis les Gaulois jusqu'aux événements de 1789, par M. G. Gandy, 2 vol. ensemble de 1,080 pages . . . *f* 3.50

Histoire du règne de Louis XIV, par M. le comte de Locmaria, 2 beau vol. ensemble de [illegible] pages . . . *f* 3.[illegible]

Oeuvres de sainte Catherine de Gènes, traduites de l'italien, et précédées de sa vie, par M. Th. de Bussierre; fort vol. orné d'un beau portrait. *f* 1.75

Sujets de Circonstances ou recueil d'Allocutions et de Discours pour toutes les circonstances ordinaires et extraordinaires du Ministère Pastoral, 1 vol. in 8° *f* 3.50

Theologia Mystica ad usum Directorum Animarum 2 tom. en Appendix Monita practica pro Directore ex opera cui titulus Directorium Asceticum, auctore R. P. Jo. Bap. Scaramelli Soc. Jes. . . . *f* 4.00

Les **Anabaptistes,** histoire du Luthéranisme, de l'Anabaptisme et du règne de Jean Bockelsohn, à Munster, par M. de vicomte Marie-Théodore de Bussierre in-8° de 500 pages, avec figures . . . *f* 1.50

Un **Cœur chrétien,** esquisse des qualités et des vertus que donne la sagesse chrétienne, par le P. Mathieu Martin: 376 p., avec une belle gravure de [illegible] Hallez . . . *f* 1.[illegible]

Discours sur l'histoire universelle, par Bossuet, Nouvelle édition, augmentée de notes nécessaires et plus correcte que les précédentes, ornée d'un beau portrait de Bossuet. . . . *f* [illegible]

Essais de Montaigne, édition épurée, imprimée en orthographe régulière, avec une notice, par M. l'abbé Musard, 530 p. . . . *f* 1.5[illegible]

Histoire du Patrimoine de Saint-Pierre depuis les apôtres jusqu'à nos jours, par M. Brasseur de Bourbourg; 390 pag., avec un portrait [illegible] Pie IX. . . . *f* 1.[illegible]

Légende de Notre-Dame, histoire de la sainte Vierge, d'après les monuments et les écrits du moyen âge, par M. l'abbé Darras; 2e édition: 500 pages 18 planches hors du texte, petit in-8° . . . *f* [illegible]

Examen et discussion amicale de cette question: — *Les ministres de la réforme peuvent ils [illegible] conscience, promettre l'espérance certaine du salut par Jésus-Christ, aux peuples de leur commun[illegible]* par S. G. Mgr. Doney, évêque de Montauban; [illegible] de 340 pages, tiré à petit nombre [illegible]

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en [illegible]